

Liečba atopickej dermatitídy

MUDr. Gabriela Takáčová, MBA

Klinika dermatovenerológie, UPJŠ LF a UNLP, Košice

Atopická dermatitída je chronické zápalové ochorenie kože s multifaktoriálnou etiológiou. U väčšiny pacientov začína v detskom veku, u časti pacientov pretrváva do dospelosti. Cieľom terapie je predĺžiť remisiu. Terapia atopickej dermatitídy je komplexná. K dispozícii máme v súčasnosti široké spektrum možností topickej, fyzikálnej a systémovej liečby. Výber terapie zohľadňuje fázu ochorenia, závažnosť atopickej dermatitídy a individuálnu preferenciu pacienta.

Kľúčové slová: atopická dermatitída, kortikosteroidy, dupilumab, JAK-inhibítory.

Treatment of atopic dermatitis

Atopic dermatitis is a chronic inflammatory skin disease with a multifactorial etiology. In most patients, it begins in childhood, in some patients it persists into adulthood. The goal of therapy is to prolong remission. The therapy of atopic dermatitis is complex. We currently have a wide range of topical, physical and systemic treatment options available. The choice of therapy takes into account the stage of the disease, the severity of atopic dermatitis and the individual preference of the patient.

Key words: atopic dermatitis, corticosteroids, dupilumab, JAK-inhibitors.

Definícia

Atopická dermatitída je chronická svrbivá zápalová dermatóza, ktorej typickou črtou je hyperreaktívita kože. Pacienti s atopickou dermatitídou trpia rôznymi komorbiditami – najmä očnými, neuropsychiatrickými a kardiovaskulárnymi. V pozadí atopickej dermatitídy je genetická predispozícia s dysfunkciou kožnej bariéry a neuroimunologickou dysbalanciou (2).

Epidemiológia

Celoživotná prevalencia atopickej dermatitídy je v rozvinutých krajinách 10–20 %, zatiaľ čo v dospeljej populácii asi 3–5 %. Začiatok je možný v každom veku, ale v 60 % prípadov začína ochorenie v detstve. Zhruba 30 % prípadov atopickej dermatitídy prechádza z detstva do dospelosti. Predisponujúce faktory pre prechod do dospelosti sú skorý vznik v dojčenskom veku, pozitívna rodinná anamnéza, ťažký priebeh v detstve a prítomnosť respiračných prejavov atopie. U časti pacientov

ochorenie začína v dospelosti (tzv. late-onset AD) (Obr. 1) (5).

Etiopatogenéza

V etiopatogenéze tohto ochorenia hrá hlavnú úlohu genetická predispozícia k dysfunkcii kožnej bariéry a imunologickej dysbalancii. Interakciu genetických, epigenetických, vonkajších a vnútorných faktorov dochádza ku klinickej manifestácii. V priebehu života dochádza k vzniku senzibilizácie na rôzne alergény (2).

Klinický obraz

Klinický obraz je rôznorodý (čo sa týka morfológie, lokalizácie prejavov, veku vzniku, priebehu, reakcie na terapiu). Medzi najčastejšie morfologické formy patrí: flexurálna (Obr. 2), numulárna, dyshidrotická (Obr. 3), pruriginózna, folikulárna. Jednotlivé morfologické formy sa vyskytujú v lokalitách s ohľadom na vek pacienta (Obr. 4). Všetky formy sú dopre-

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest and financial disclosures:

None.

Funding/Support:

None.

Cit. zkr: *Dermatol. praxi.* 2024;18(3):151-153

<https://doi.org/10.36290/der.2024.029>

Článok prijat redakci: 31. 8. 2024

Článok prijat k tisku: 26. 9. 2024

MUDr. Gabriela Takáčová, MBA

gabi.takacova@gmail.com